

Nastupni govor Paddy Ashdown-a, novog Visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu

Uvod

Drago mi je da sam opet ovdje u Bosni i Hercegovini.

Velika mi je čast preuzeti dužnost od mog cijenjenog prethodnika, Wolfganga Petritscha. On nam je ostavio temelj koji treba da nadgrađujemo i, uz vašu pomoć, ja namjeravam nastaviti raditi na tome.

Moja supruga Jane i ja smo sretni što ćemo živjeti ovdje sljedećih nekoliko godina i drago mi je što ću raditi sa vama na putu koji vam predstoji ka izgradnji državnosti i Europi.

Međutim, taj cilj još nije osiguran jer na tom putu postoje dva smjera.

Jedan smjer vodi nazad u podjele i nestabilnost.

Ukoliko pođemo ovim smjerom, ova zemlja će postati ostrvo svadljivih otpadnika, koji zaostaju za svojim susjedima koji već idu naprijed prema europskoj budućnosti. Postat će mjesto koje međunarodna zajednica ne može napustiti zbog nestabilnosti, ali za koje je izgubila strpljenje i zanimanje.

Međutim, drugi smjer vodi ka drugačijoj budućnosti.

To je onaj smjer kojim većina ljudi ovdje želi ići.

To je onaj smjer koji međunarodna zajednica podržava.

Ja sam uvjeren da zajedno možemo krenuti tim smjerom.

Taj smjer je smjer reformi. Ukoliko imamo hrabrosti da krenemo

njime, vodit će nas do državnosti, prosperiteta i, konačno, do članstva u Europskoj uniji.

Za BiH, Europa kao cilj nije neka apstraktna ideja – neki izraz besmislenog političkog žargona.

To znači bolju budućnost za vas i vašu djecu. To znači i nova radna mjesta, omogućavanje boljeg obrazovanja za mlade, te pružanje osjećaja samopouzdanja i sigurnosti za svakog građanina.

To je izbor koji je pred nama. Ostatu na istome znači zaostati za ostalima. A ustrajati na reformama znači stvoriti novu budućnost za ovu zemlju.

Jednostavno rečeno, moj cilj je sljedeći:

Raditi sa ljudima Bosne i Hercegovine da izvedemo BiH na put koji nepovratno vodi prema državnosti i pripadnosti Europi.

Molim vas da na umu imate činjenicu da ne tvrdim da će ovo biti lako ili brzo.

Međutim, kad ne bih vjerovao da se to može postići, ne bih ni prihvatio ovaj posao. Veoma sam zavolio ovu zemlju. Vjerujem u Bosnu i Hercegovinu, i vjerujem u vas.

Prethodnih šest godina

Ja sam veoma otvorena osoba. Reći ću vam iskreno sa kojim problemima se suočavamo.

Međutim, konstatirajmo prvo što je do sada urađeno.

Znate, neki se žale da Bosna i Hercegovina napreduje previše sporo. Točno je da sada moramo raditi brže.

Ali, izgrađivati mir poslije rata nije jednostavan posao.

Da je u Sjevernoj Irskoj, odakle sam podrijetlom, postignut napredak za trideset godina koliko je BiH postigla za šest, konflikt koji postoji tamo riješio bi se mnogo ranije.

U Bosni i Hercegovini je mir.

Izbjeglice se vraćaju u velikom broju.

Sloboda kretanja je ponovo uspostavljena.

Postali ste članica Vijeća Europe.

I etničko tkivo iz ponosne prošlosti Bosne i Hercegovine se polako popravljja i obnavlja.

U Prijedoru su ponovo džamije, bošnjački poduzetnici su u Doboju, zajednice bosanskohercegovačkih Srba u dolini Neretve i bosanskohercegovačkih Hrvata u Bugojnu. Bh. Srbin je imenovan za šefa policije u Drvaru, a Bošnjak za zamjenika šefa policije u Srebrenici.

Treba da ste ponosni na sve što ste postigli.

Međutim, još uvijek smo daleko od cilja. Ima još mnogo toga – a osobito mnogo teških zadaća – da se urade.

Ali, ja ne mogu to uraditi za vas. Morate se okrenuti sebi.

Dakle, dobar moto za sljedeću dionicu puta bi bio, da parafraziram John F. Kennedy-a: **“Ne pitajte što međunarodna zajednica može uraditi za vas. Pitajte prvo šta vi možete uraditi za sebe.”**

Uradite tako, i uvjeren sam da možemo uspjeti.

Prioriteti za budućnost

Veliki problemi su pred nama.

Sljedeće godine, dug BiH ce skočiti sa KM160 milijuna na preko

KM 235 milijuna.

U isto vrijeme, strana pomoć, od koje smo postali previše ovisni će opadati iz godine u godinu.

Narastajući dugovi, opadajuća pomoć i zaostajanje u reformama daju male šanse za privlačenje ulagača koji bi popunili tu prazninu.

Pritisak na proračune vlada bit će ogroman.

Prema tome, nema nam druge već da dobro pogledamo kako se to upravlja Bosnom i Hercegovinom.

Vi imate 1200 sudaca i tužitelja, 760 članova predstavničkih tijela, 180 ministara, 4 različite razine vlasti i tri vojske – u zemlji koja ima manje od četiri milijuna stanovnika. Vi imate 13 premijera! Što znači po jednog premijera na svakih 300,000 građana!

Trošak tijela vlasti u BiH je zapanjujućih 1,8 milijardi KM, i to je samo za vladin aparat, a to ne uključuje troškove zdravstvenih usluga, obrazovanje i mirovine. To znači da samo plaćanje političara i birokrata košta godišnje svakog radno sposobnog građanina u BiH 900 KM – gotovo tri prosječne mjesečne plate!

Istina je da Bosna i Hercegovina troši previse novca na svoje političare, a premalo na svoje građane.

Nemamo druge opcije nego da to promjenimo.

Isto se može reći i za obranu.

Proporcionalno, BiH troši dva puta više na obranu od SAD i četiri puta više od europskog prosjeka.

Zašto? Od koga mi to mislimo da se branimo? Srbije? Hrvatske? Danas su ove države fokusirane na europske integracije, ne na teritorijalnu ekspanziju.

Jedan veliki američki državnik jednom je rekao:

“Svaka ispaljena puška, svaka napravljena raketa znači krađu od gladnog koji nije nahranjen – od onih kojima je hladno, a nisu odjeveni. Svijet za naoružanje ne troši samo novac – troši znoj svojih radnika, genij svojih naučnika, i nade svoje djece.”

Vjerojatno nema mjesta na zemaljskoj kugli na koje se ovo više odnosi od Bosne i Hercegovine – osim možda Sjeverne Koreje.

Ovo je gotovo suludo za zemlju u kojoj se većina ljudi bori da nahrani svoje obitelji.

Dakle, nemamo druge alternative nego provesti reforme i postaviti jasne prioritete.

Ovo su moji prioriteti:

Prvo zakonitost. Zatim zaposlenost. Kroz reformu.

Zakonitost – zato što je vladavina prava polazna točka-suštinski preduvjet za dostojan život naroda Bosne i Hercegovine i napredak u svemu što radimo.

Zaposlenost – zbog toga što je zaposlenje ključ ljudskog digniteta i pristojne budućnosti naše djece.

I reforma – zbog toga što ne možemo imati zakonitost ili zaposlenost ukoliko prvo ne promijenimo sustav koji je to jako dugo uskraćivao mnogima.

Vratit ću se na ove prioritete kasnije u svom govoru sa konkretnim prijedlozima.

Dayton i budućnost BiH

Ali, prvo da nešto kažem o Daytonu.

Mirovni sporazum koji je koncipiran u Ohriu 1995. godine imao je za cilj okončati rat, ne izgraditi državu.

Dayton je od vitalnog značaja. Bez njega ne bi bilo mira.

Ali, Dayton je temelj, a ne plafon.

On je temelj državi koju pokušavamo napraviti. I kao svaki temelj – mora se nadgrađivati.

Dakle, znam da postoje oni koje vjeruju da je slovo Dayton a sve što štiti njihov identitet i sigurnost.

Njima želim reći sljedeće:

Nikad neću dozvoliti bilo kakvu ustavnu promjenu koja fundamentalno ugrožava identitet ili sigurnost ijednog od konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini.

Karakteristika modernih i uspješnih europskih država je da vide različitosti kao prednost, a ne prijetnju.

Zbog toga vlade širom Europe postaju sve više decentralizirane i potiču proces raspodjele vlasti na niže razine.

Međutim, postoji ogromna razlika između raznolikog društva i podijeljenog društva, kao i između decentralizirane države i fragmentirane države.

Oni koji su protiv izgradnje državnih institucija izgleda da to ne razumiju.

Oni vjeruju da možemo biti prihvaćeni u Europi kao dvije, neki čak misle i tri neuspjele para-državice u okviru neuspjele države. Njima se čini da je status quo realna opcija za budućnost.

To je puka besmislica. Oni koji to predlažu otvoreno ili tajno, ugrožavaju budućnost naše djece i nameću okrutnu iluziju ljudima koje tvrde da predstavljaju.

Još više ekstremna i otuđena od nove političke zbilje je ideja da stari destruktivni snovi iz ratnog vremena o Velikoj Srbiji ili Velikoj Hrvatskoj još uvijek mogu biti oživljeni.

To se neće desiti.

Međunarodna zajednica to neće dozvoliti.

Zagreb, a sve više i Beograd, pokazali su da također ne žele da se to desi. Oni znaju da njihova budućnost, kao dijela Europe je povezana, kao i naša uostalom, sa uspjehom BiH i stabilnosti u regiji.

Mi dakle, imamo samo jednu realnu budućnost – napraviti funkcionalnu Bosnu i Hercegovinu.

Ali kako?

Neki tvrde da odgovor leži u jednom velikom događaju, poput drugog Daytona ili nečega sličnog. Ja se ne slažem s tim.

Ono na čemu radimo ovdje nije događaj već process.

Naša zadaća nije potopiti ili uništiti etničke identitete. Naša je zadaća strpljivo graditi državu koja štiti te identitete, slavi ih i njeguje za dobrobit sviju. Državu koja će omogućiti ljudima da poštuju svoj bh. identitet, a istovremeno i svoj etnički identitet.

Ipak, državu ne čini ustav već narod. Narod je taj, svi narodi Bosne i Hercegovine, koji će odrediti uspjeh ili neuspjeh ove zemlje u budućnosti. Različiti narodi u BiH su stupovi koji podržavaju državu – koji joj daju snagu. Uklonite bilo koji od ovih stupova i sve će se srušiti.

Uspijevamo zajedno ili propadamo zajedno.

To je tako jednostavno.

Ako ova zemlja ne može naći dovoljno humanosti da ostavi po strani mržnju, ona ne može imati budućnost za svoju djecu.

Moja vizija Bosne i Hercegovine je suvremena država čije državne institucije rade samo ono što je nužno, ali to rade djelotvorno.

Zemlja čije se demokratske odluke donose na najnižoj razini koja je učinkovita.

Zemlja čija su individualna građanska prava zaštićena kroz snažne zakone o ljudskim pravima i jak pravosudni sustav.

Zemlja čija vlast na svim razinama, iako uspostavljena voljom većine, ne može ugrožavati utvrđena prava, tradicije ili identitete pojedinaca, građana ili skupina, bez obzira koliko ove bile male.

I naravno – jedan neizostavan sastojak ovakve suvremene europske države je da njeno pravosuđe, centralna banka i javni radio-televizijski servis moraju biti neovisni i potpuno oslobođeni bilo kakvog političkog uplitanja. Ovdje nema kompromisa ukoliko želimo da put BiH u Europu ostane otvoren.

Ali put Bosne i Hercegovine prema državnosti nije samo u strukturalnim reformama. Radi se i o političkom rukovodstvu.

Nijedna država nije izgrađena – nijedan narod nije prosperirao – ako među sobom nije pronašao čelnike čija vizija prevazilazi podjele, koji imaju sposobnost da stave interes zemlje na prvo mjesto i koji imaju hrabrosti da preduzmu rizike koji su na tom putu potrebni.

Bosna i Hercegovina dosad nije dala dovoljno ovakvih lidera.

Možda je razlog za ovo što je međunarodna zajednica prečesto intervenirala i što se miješala previše, ne ostavljajući dovoljno mjesta drugima da djeluju.

Ja ću također morati da koristim ovlasti Visokog predstavnika s vremena na vrijeme. Ali ja smatram da su ove ovlasti prihvatljive samo ako se koriste u ime naroda Bosne i Hercegovine u cjelini.

Zaključio sam da odluke mogu donosti na dva načina. Prvi je sa centimetrom, mjereći tačno udaljenost između tri strane. Drugi je da uradim ono što mislim da je dobro za cijelu zemlju. Meni se više svidja ovaj drugi način.

Dakle, kada budem djelovao radit ću to u obrani interesa svih naroda Bosne i Hercegovine i stavljajući njihove prioritete na prvo mjesto.

A ljudi su nam stalno ponavljali šta su njihovi prioriteti: zakonitost i zaposlenost

To su takođe i moji prioriteti.

Zakonitost

Prvo, zakonitost.

Mi nemamo djelotvoran sustav osiguranja zakonitosti u BiH.

Bh. sustav često radi u interesu moćnih i politički povezanih osoba, a ne običnih ljudi.

Moguće je da stisak nacionalizma u Bosni i Hercegovini polako – previše polako – slabi. Ali stisak kriminala i korupcije jača. A to predstavlja izravnu prijetnju svakom od nas.

Za obične ljude vladavina zakona je od vitalnog značaja – ne samo za njihovu sigurnost.

Poslovnim ljudima zakon je potreban da započnu posao, da privuku ulaganja i trgovinu.

Žrtvama je zakon potreban da bi dobili zaštitu i zadovoljili pravdu.

Biračima je zakon potreban da bi mogli tražiti odgovornost od političara.

I možda više nego bilo kome drugom, izbjeglicama treba zakon da bi se vratili kućama – to je i za mene kao što je bilo i za moje prethodnike središnje pitanje.

Neuspjeh vladavine prava danas u Bosni ugrožava ljudska prava, ometa ekonomski oporavak, obeshrabruje investitore i razdvaja Bosnu i Hercegovinu od Europe.

Ovo moramo ispraviti.

Zbog toga će moj prvi i glavni prioritet biti da zajedno sa vama uspostavimo vladavinu prava.

Nitko ne smije biti iznad zakona i zakon se mora primjenjivati u svakom dijelu Bosne i Hercegovine.

Zahvaljujući misiji UN sada imamo kadar dobro obučenih i uglavnom pouzdanih i poslu predanih policajaca. Međutim, isuviše često, naša policija se ne može osloniti na ostale komponente pravosudnog sustava.

BiH ima dvostruko više sudija po glavi stanovnika od Njemačke, koja opet ima više sudaca od bilo koje druge države u Europi. Ipak, svaki sudac u Njemackoj ima četiri puta više slučajeva svake godine nego sudac u BiH.

To je previše sudaca a premalo pravde.

A posljedica? Desetine tisuća nevinih ljudi čekaju da bi se njihovi slučajevi saslušali, dok kriminalci i dalje nekažnjeno djeluju.

Zbog toga ću ja nastaviti inzistirati na provođenju opsežne reforme sudstva, tužiteljstva i sudova dok ne budemo imali pravosudni sustav u koji obični građani BiH imaju povjerenje.

Međutim, vladavina prava ne podrazumijeva samo sudove. Ona također podrazumijeva i nekorumpirana tijela vlasti.

Bosni i Hercegovini treba neispolitizirana državna služba koja

je odgovorna svom narodu, pristupačna narodu i koja je u službi tog naroda.

Biti na vlasti znači pomagati građanima, a ne sebi. Da bi bili sigurni u to, oštrim okom javnosti mora se kritički sagledati svaki dijelić vlasti u BiH.

Isto tako je potrebno sagledati i zakonsku regulativu.

Zbog toga ja uspostavljam novu jedinicu za zakonodavnu reformu, koju će sačinjavati uglavnom građani BiH, a koja će vršiti reviziju zakon i davati preporuke za reforme koje će građanima pojednostaviti pristup pravdi i zaposlenosti.

Ukoliko smo zaista ozbiljni po pitanju pravosuđa, moramo ici i korak dalje. Moramo odstraniti rak ranu u srcu bh. društva, a to je organizirani kriminal.

Vrijeme je da kernemo u borbu protiv velikih kriminalaca – ratnih profitera, koji su se sad okrenuli krijumčarenju oružjem, naftom, drogama, čak i ljudima. Također je vrijeme da se suočimo i sa njihovim prijateljima i saučesnicima koji su na pozicijama u vlasti – onima koji su bezobzirno iskorištavali bosansko i hercegovačko narodno blago u svoju osobnu korist.

Ovdje je plan u pet točaka za borbu protiv kriminala koji ću predložiti vašoj vladi.

Prvo, uspostaviti poseban sud, odnosno vijeće koje će se baviti osjetljivim, visoko eksponiranim slučajevima.

Drugo, dovršiti uspostavu Državnog suda.

Treće, završiti proces stvaranja sveukupnog pravnog okvira tako da policija, tužitelji i sudovi imaju pravne instrumente pomoću kojih će se kriminalci privesti pravdi.

Četvrto, osigurati da Visoko sudsko vijeće postane operativno do jeseni, tako da BiH dobije visoko kvalificirane suce i

tužitelje koje i zaslužuje.

I peto, jačati sustave nadzora vlasti i spriječiti zloupotrebu ovlasti u javnom sektoru.

Radna mjesta i ekonomija

Moj drugi prioritet je stvaranje uvjeta za nova radna mjesta.

Ali stvaranje radnih mjesta ne znači povratak na stari način, od vrha-nadole, radne šeme potpomognute od strane vlasti. Jer one ne funkcioniraju.

Izazov za nas nije pokušati oživjeti državne tvrtke koje propadaju. Umjesto toga trebamo stimulirati rast privatnog sektora i to posebno malog gospodarstva, koja već sad postaje sila koja će voditi BiH ekonomiju.

Ovo neće biti ni jednostavno ni bezbolno. Stvari će možda prvo biti gore prije nego postanu bolje. Teško je napraviti tranziciju iz centralno planirane ekonomije na ekonomiju otvorenog tržišta. Iz podijeljene ekonomije na jedinstveno tržište.

Ali trenutno BiH čini ovu tranziciju još bolnijom zato što aktivno obeshrabruje ulaganja.

Samo pogledajte na šta sve nailazate ukoliko želite ulagati u Bosni i Hercegovini.

Nepredvidiv, nekonzistentan, i često kontradiktoran labirint pravila – neka formalne prirode neka neformalne. Neka na državnoj razini, neka na entitetskoj razini, neka na županijskoj, a neka na općinskoj razini.

Ne čudi da strana ulaganja u BiH iznose samo KM85 po osobi, poredeći to sa KM640 u Hrvatskoj.

U prosjeku treba 100 dana da se ovdje registrira tvrtka –

deset puta duže nego u većini država u regiji.

Dozvolite da vam ispričam istinit događaj.

Nedavno sam sreo čovjeka koji je htio da otvori restoran u Sarajevu- čovjek bi pomislio da je to jednostavno. Ali nije, kako je on to uskoro otkrio, u Bosni i Hercegovini.

Tražili su mu različite obrasce i mnoge dozvole od gotovo svakoga, uključujući, molim vas, i ministarstvo obrane. Ministarstvo obrane! Da bi se otvorio restoran!

Nekoliko mjeseci kasnije, pošto je dobio dozvolu od vojske između mnogih ostalih, otišao je u Kanton da bi dobio posljednji obrazac. Kanton ga je informirao da prvo treba dobiti općinski obrazac. On je uredno otišao u općinu da dobije općinski obrazac. A tamo su mu rekli da ne može dobiti općinski obrazac ako prethodno nije dobio kantonalni. Umjesto toga on je svoj novac odnio u Sloveniju.

Mogli bismo na ulazu slobodno okačiti natpis koji kaže: "Idite kući. Nama vaš novac nije potreban."

Mi to moramo promijeniti. Mi moramo transformisati bh. imidž i način poslovanja.

Vidite, jedini razlog zašto gospodarstvo u ovoj zemlji propada je zbog toga što odbijamo promijeniti sustav koji je osuđen na propast.

Ova zemlja ima ogroman potencijal. Samo prošle godine Bosna i Hercegovina je dobila najveći broj medalja na Sajmu inovatora u Parizu, osvojivši čak 11 nagrada.

Ove godine, Bosna i Hercegovina je dobila Oskara u konkurenciji za najbolji strani film.

Te noći u Los Andjelesu, cijeli svijet je vidio Bosnu i Hercegovinu, ne kao izvoriste sukoba, već kreativnosti. Ne kao problem koji treba riješiti, već uspjeh koji treba slaviti.

Ova zemlja se nalazi u srcu regije koja ima odlične predispozicije za razvoj. Ali ukoliko to želimo iskoristiti, moramo provesti reforme i investirati – a ključna investicija su naši mladi ljudi.

Zbog toga što to nismo uspjeli do sad, najveći bosanski i hercegovački izvoz postala je njena mladost – njena budućnost.

Ovaj odljev mladih i talentiranih predstavlja, dugoročno gledano, možda najveću prijetnju ovoj zemlji. Mi nećemo uspjeti ukoliko ovaj proces ne zaustavimo ili preokrenemo.

To znači dvije stvari. Prvo, omogućiti našoj mladeži obrazovanje i usavršavanje unutar zemlje, u BiH, koje će im omogućiti uspjeh u životu. I drugo, stvaranje okruženja u kojoj obrazovanje, talenat i rad otvaraju vrata zapošljavanju i boljitku.

Sustav obrazovanja koji je podijeljen po etničkim granicama je jedna od glavnih stvari koje nas koče. Ja sam vidio razarajuće učinke ovakvog podijeljenog sustava u Sjevernoj Irskoj. Tamo mi se čini odvratnim a ni ovdje mi takav sistem nije ništa draži.

Obrazovanje nije luksuz već pravo. I reforma našeg školskog obrazovnog sustava za mene nije neka dopunska opcija već nužnost, to je osnovna zadaća.

Ukoliko ne ujedinito našu djecu, da zajedno žive i uče, vaša zemlja nikad neće pobjeći od svoje prošlosti. Ako dobro ne proniknemo u način predavanja u školama i podignemo ih na europsku razinu, vaša djeca nikad neće imati budućnost.

Ali reforma obrazovnog sustava, kao i samo obrazovanje, ne može se ograničiti samo na škole. Više i visoko obrazovanje također su prioritetni.

Imamo sedam sveučilišta u BiH, ali nijedno od njih nema međunarodno priznatu diplomu.

Sveučilišni sustav mora biti tako organiziran da omogućava studentima da dobiju prvoklasno obrazovanje a da ne moraju napuštati zemlju. Također nam treba i bolje obučavanje.

U državnom sektoru, treba nam brza provedba Zakona o državnoj službi. Tada možemo početi s pravim poslom obučavanja službenika i podizanja standarda u državnoj službi.

Ali ja imam i širu viziju, koledža za državne službenike – centra koji će pružati odličnu naobrazbu – kroz koji bi prošli svi viši državni službenici, kako bi BiH dobila državnu službu zasnovanu na vrijednostima integriteta i profesionalizma.

Iako je su ove inicijative da se povećaju spostobnosti građana BiH krucijalne, one same po sebi neće dovesti do otvaranja novih radnih mjesta.

Ovo je plan, u 5 točaka, za zapošljavanje:

Prvo, ukloniti nepotrebnu birokraciju koja toliko otežava pošteno poslovanje i tjera mnoge u sivu ekonomiju.

Drugo, usvojiti zakone koji pomažu malim poduzećima da podižu kredite i da se šire.

Treće, uspostaviti jedinstven, i za korisnike pristupačan sustav registracije novih tvrtki.

Četvrto, istrajati sa reformama zakona koji reguliraju imovinsko-pravne odnose tako da građani mogu ulagati i planirati sa sigurnošću.

I peto, uspostaviti ubrzane procedure za rješavanje gospodarskih sporova.

Pet jasnih, praktičnih i ostvarivih koraka koje možemo poduzeti sada da privučemo nova ulaganja i ostvarimo nova radna mjesta u budućnosti.

Partnerstvo

Sada ću se okrenuti pitanju partnerstva.

Za mene partnerstvo znači otvoreniji odnos između međunarodnih organizacija i naroda Bosne i Hercegovine.

Ja ne vidim sebe samo kao predstavnika međunarodne zajednice. Ja sam također u službi Bosne i Hercegovine. I to se odnosi na sve moje kolege.

Zbog toga sam tražio da se zastava BiH istakne na svim zgradama OHR-a i nadam se da će i ostale međunarodne organizacije učiniti isto.

Kad god putujem u inozemstvo, želim da to bude kao predstavnik, ne samo međunarodne zajednice, već i Bosne i Hercegovine, pod BiH zastavom.

Želim da Ured Visokog predstavnika bude otvoren i pristupačan građanima Bosne i Hercegovine.

Počevši od danas, ja ću provoditi više vremena izvan Sarajeva, upoznavajući se sa ljudima širom zemlje i slušajući njihove stavove.

Danas sam dao upute da željezna kapija OHR-a u Sarajevu bude otvorena, osim ako neka posebna sigurnosna situacija ne bude zahtjevala drugačije.

Također ću tražiti da se poveća broj građana BiH koji će raditi u Uredu Visokog predstavnika – na višim pozicijama, a sve kao dio šire potrebe da se stvori kadar mladih profesionalaca koji će raditi za Bosnu i Hercegovinu i provoditi reforme.

Izbori

I konačno, da kažem nešto o izborima. Ne očekujete valjda da

ih ignoriram u potpunosti. Ipak sam ja političar.

Izbori su sad veoma blizu. Izbori nisu do 5. listopada, ali rok za registraciju je 18. lipnja – što je manje od mjesec dana.

Moj posao nije da se miješam u izbore. Ja ću podupirati pozitivne akcije i reforme, ne osobe niti stranke. Na građanima BiH je da izaberu svoje predstavnike u tijelima vlasti. A moja je dužnost da radim sa onima koje oni izaberu.

Dakle, od ljudi u Bosni i Hercegovini tražim samo dvije stvari.

Prvo, molim vas, glasujte.

Vaši glasovi su sastavni dijelovi koji će nam trebati da izgradimo novu Bosnu i Hercegovinu.

Mi pred sobom imamo veoma teške odluke koje trebamo donijeti zajedno u sljedećih nekoliko godina. Ne izaći na izbore znači da će odluke biti donesene od strane manjine koja je više zainteresirana za obranu prošlosti nego izgradnju budućnosti.

Moja druga zamolba je da razmislite, veoma pažljivo što je to što želite prije nego date svoj glas.

Da razmislite što je to što želite za sebe.

Da razmislite šta želite za svoju obitelj, za svoju djecu i za budućnost svoje zemlje.

I onda za to glasujte.

Jako puno ljudi u svim zemljama glasuje i ne misleći, zato sto su uvijek isto glasovali.

Isuviše mnogo političara koristi strah radije nego nadu da bi osvojili glasove.

Sada je vrijeme da se glasa za budućnost ove zemlje a ne njenu

prošlost.

Sada je vrijeme da se glasa za nadu a ne strah.

Završetak

U ovom sam vam govoru pokušao izraziti svoje nade, istaći prepreke na koje nailazimo zajedno i kazati što ću ja pokušati učiniti, uz vašu pomoć.

Vi ste prešli dug put. Ali još duži je pred nama, i moramo se kretati brže.

Naša će zadaća biti teška. Uspjeh neće doći lako. Ali može biti ostvaren ako imamo hrabrosti da radimo zajedno i odlučnosti da provedemo reforme.

Jer, ako Bosna i Hercegovina ne provede reforme doživjet ćete neuspjeh. I ja zajedno s vama.

Ali ako provedemo promjene koje se moraju provesti, ako provedemo reforme u Bosni i Hercegovini i stavimo je nepovratno na put prema državnosti u okviru Evrope, onda će budućnost koju svi želimo postati zbilja.

Istinska radna mjesta. Istinska pravda. Moderna zemlja sa novom budućnošću.

Znam da nekima ovo izgleda kao veoma dug put. I ja sam svjestan da sam u ovom govoru predstavio ambiciozan projekat.

Svima onima koji dijele moju viziju, i koji vjeruju da Bosna i Hercegovina može ponovo biti mjesto gdje će rasti vaša djeca, želim reći jedno:

U pravu ste! Ovo je predivna zemlja koja ima potencijal i bogata je nadarenim ljudima kao i bilo koja druga u Europi.

Ja vjerujem u Bosnu i Hercegovinu.

Ali ono što je zaista bitno je da i vi vjerujete u sebe.

Jer ako je tako, onda vam obećavam da bez obzira koliko dugo to trajalo, uspjet ćete.